

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra DEN DANSKE SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 45.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947088328000/facsimile.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Den Danske Sag

for tabt, siden den ikke engang kunde reddes ved alt det Løve-
mod, der vistnes, ved alle de Offere, der gjordes, og ved alle de
Seire, der vandtes i Kampe paa Liv og Død mellem det lille
Danmarks Rige og det store, grændseløse Tyskland, med
Slesvig-Holsten eller Holsten-Gottorp paa Enden, og derfor
stræber det modfaldne Danske Folk dels at dysse sin Fæderne-
lands-Kjærlighed i Søvn, og dels at indbilde sig selv, at Paven
for Danmarks Rige, Dansken og Danskheden er ikke
nær saa stor, som jeg og mine Lige skraale paa, da det dog nok
kan være mueligt, at skjøndt de, ved Sammenkoblingen med
Holsten-Gottorp og det Tyske Forbund, forgaaer i Lys, de dog
maaskee kan reddes i Læn, og dukke op igjen om nogle hun-
drede Aar med »Holger Danske«. Ja, det er det Danske
Folks Ulykke for Øienblikket, at netop, fordi de fortvivler om
Danmarks Redning og føler dog dybt, at deres Hjerte maatte
briste, om de skulde see paa Fædernelandets Undergang, derfor
stræber de at glemme det inderlig elskede Fæderneland eller
dog at lukke deres Øine for den overhængende, i deres Tanker
uundgaaelige Ulykke.

Derfor udraaber jeg saa høit og understreger paa Papiret saa
tykt, som jeg kan, at det Danske Folk lader sig bedrage
af Skinnet, naar de tænker, at fordi den Danske Sag nødven-
digviis baade først og sidst er og maa være Danskerne egen
Sag, at den derfor skulde være deres alene, da den tvertimod
tilhøre er baade hele Høinordens, Menneskelighedens,
Christendommens og følgelig Forsynets, Guds den Al-
mægtiges, Sag, der aldrig kan være i saa stor en Fare, at den
jo kan reddes, og vil og maa nødvendig blive reddet, naar kun
ikke Danskerne, i dørsk Ligegyldighed og ussel Feighed, selv
opgiver deres egen Sag, der ikke blot for os Danskere er den
største og kjæreste, men er i det hele den retfærdigste, den bed-
ste, den vigtigste og den stærkeste Sag under Solen.

Jeg tør nu ogsaa mene, at selv det mindste Glimt af dette
straalende Lys, hvori jeg seer og stræber at stille den Danske
Sag, selv den dunkleste Formodning om, at den Danske Sag
er baade Guds og Menneskets Sag, der umuelig kan tabes,
naar vi kun ikke selv styrte den i Afgrunden, som kun da skeer,
naar det Danske Hjerte kvæler den Danske Sag i sig, som
en unaturlig Moder Fosteret under sit eget Hjerte; selv det
mindste Glimt heraf og den dunkleste Formodning herom,
mener jeg virkelig, kan og vil være Nok til, at det Danske Folk

Den Danske Sag

vover at gaae i sig selv og føle, hvor kjær det har den Danske Sag, ja, hvor uopløselig det er knyttet til den, saa de umuelig kan adskilles, men maae leve og døe med hinanden.

At nu den Danske Sag, som Danskernes egen, er en meget god Sag, som vi med Rette har inderlig kjær, en Hjerte-Sag, som vi med Rette gjør til vor Hoved-Sag, det maa vistnok synes lige saa overflødig at bevise for Danskere, som det vilde være overflødig at bevise den Tyske Sags Godhed for Tyskere, eller den Franske Sags Godhed for Fransk-mænd, eller den Engelske Sags Godhed for Engelskmænd, eller selv den Russiske Sags Godhed for Moskoviter, da Enhver jo i Danmark saavel som i hele den øvrige Verden er sig selv nærmest og troer heller end gierne paa sin egen Sags mageløse Godhed; men netop det, at ethvert Folk, ligesom enhver Enkeltmand under Solen, fristes af sin Egenkiærlighed til at ansee sin egen Sag for meget bedre end den virkelig er, netop det giver vore selvgjorte Høvmestere rig Anledning til i Danmark at overdøve Fædernelands-Kiærlighedens Stemme, med et Helvedes dydigt Skraal om, at al Fædernelands-Kiærlighed, følgelig ogsaa den Danske, skal, som en sneverhjetet Egenkiærlighed, være fordømmelig, saa enhver Folke-Sag (National-Sag) er, som saadan, en slet Sag, og, naar Folket, som det Danske, er svagt og lillebitte, da tillige en forvivlet Sag, som alle fornuftige Folk maa opgive. Og dette Helvedes dydige Skraal over den naturlige Forkiærlighed til Fædernelandet, et Skraal, som i Sverrig og Norge og i alle andre Lande, baade smaa og store, kun vækker fnysende Harne hos Folket, det frister virkelig i Danmark Folket til at tvivle om sin egen Sags Godhed, og især til at fortvivle over deres Afmagt til at forsvare den mod de ubarmhertige Høgle-mestere, der snildt benytter dem af den sørgelige Sandhed, at selv det bedste Stykke Kiød har en Kiertel, og selv den bedste Sag af vore egne er^{der} en Hage ved, misbruger denne Sandhed til dermed at sætte Farve paa den grove Løgn, at Fædernelands-Kiærligheden, der udgjør een Smeltning med Forkiærligheden til Forældre, Børn og Sødskende, som vore Aliernærmeste (Næsten), den skulde være fordømmelig, fordi den ogsaa udgjør een Smeltning med den menneskelige Selv-Kiærlighed, der dog netop først bliver en forstenet Egenkiærlighed, naar den skiller sig fra Forkiærligheden til vore Nær-Paarørende i Hjemmet: i Fædernelandets Huset og Fædernelandet.